

Գնումների մասին օրենքի վերաբերյալ առաջարկություններ

1. Դեռևս Պետական ֆինանսների կառավարման համակարգի 2019-2023 թվականների բարեփոխումների ռազմավարության և նրա իրականացվելիք գործողությունների ծրագրի նախագծերի քննարկման ժամանակ ԹԻՂԿ-ն իր անհամաձայնությունն էր հայտնել գնումների վերաբերյալ բողոքարկման արտադատական համակարգից ընդհանրապես հրաժարվելու գաղափարի հետ (տե՛ս Ռազմավարության թիրախ 36)՝ առաջարկելով ոչ թե վերացնել գնումների բողոքարկման արտադատական համակարգը, այլ ներդնել բողոքարկման արտադատական նոր համակարգ: Ավելի ուշ, ԹԻՂԿ-ն իր այդ դիրքորոշումը հաստատեց՝ արձագանքելով գնումների համակարգի բարեփոխումների շրջանակում ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից նախաձեռնած «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխությունների կատարման գործընթացի վերաբերյալ հայտարարությանը

[\(http://www.minfin.am/hy/content/haytararutyun_gnumneri_masin_hh_orenqum_popokhutyun_neri_katarman_gortsyntaci_veraberyal/\)](http://www.minfin.am/hy/content/haytararutyun_gnumneri_masin_hh_orenqum_popokhutyun_neri_katarman_gortsyntaci_veraberyal/), որը հրապարակվել էր նախարարության պաշտոնական կայքէջում 2019թ. դեկտեմբերի 19-ին:

Բացի այդ, գնումների վերաբերյալ բողոքարկման արտադատական համակարգից հրաժարվելը հանգեցնում է նաև նրան, որ գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունքից զրկված մասնակիցը գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառվում է միայն պատվիրատուի ղեկավարի որոշմամբ (տե՛ս նախագծի Յոթված 3-ի 5-րդ մասը), այն դեպքում երբ օրենքի ներկա խմբագրությամբ այդպիսի որոշումը կայացնում է գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձը՝ տվյալ մասնակցի կարծիքը լսելուց հետո (տե՛ս Օրենքի Յոթված 6-ի 2-րդ մասը): Նախագիծն ընդունվելու դեպքում մասնակիցը կկարողանա բողոքարկել այն բացառապես միայն դատական կարգով, որն ինչպես արդեն նախկինում ԹԻՂԿ-ը նշել էր իր հիմնավորումներում, անթույլատրելի է:

Օգտվելով ընձեռնված հնարավորությունից ԹԻՂԿ-ը կրկին անգամ վերահաստատում է իր նախկինում կատարված **առաջարկությունը** (տե՛ս ստորև): ԹԻՂԿ-ը պատրաստ է նախարարության և այլ շահառուների հետ քննարկել այդպիսի համակարգի միջազգային փորձից հայտնի տարբեր հաջողված մոդելներ:

Առաջարկություն

Անհրաժեշտ է ստեղծել գնումների վերաբերյալ բողոքարկման սկզբունքորեն նոր, անկախ, արդյունավետ, արտադատական համակարգ, որը հիմնված կլինի միջազգային լավագույն փորձի վրա: Այդ համակարգին պետք է օժտել նաև գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունքից զրկված մասնակիցների՝ գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելու լիազորությամբ, ինչպես դա նախատեսված է օրենքի ներկա խմբագրությամբ: Որպես արտադատական բողոքարկման այլընտրանքային համակարգի լուծումներ կարող են լինել այն ՀՀ Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովի (ՏՄՊԴՀ) կառույցում ներառելը կամ արբիտրաժի մոտեցման կիրառումը՝ կատարելով համապատասխան փոփոխություններ նաև այլ իրավական ակտերում:

2. Առաջարկվող ««Գնումների մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծում մտցվում է «որակավորման ապահովում» կոնցեպտը, որն, իմիջայլոց, արդեն ներմուծվել էր գնումների գործընթացը կարգավորող հիմնական փաստաթղթում, այն է ՀՀ կառավարության 2017թ. մայիսի 4-ի N 526-Ն որոշման մեջ ՀՀ կառավարության 2019թ. հոկտեմբերի 10-ի N 1422-Ն որոշումով կատարված փոփոխություններով և լրացումներով: Ընդ որում, նշված որոշման 9-րդ կետով սահմանված է, որ մասնակիցն իր հայտով պետք է հավաստի, որ ընտրված մասնակից ճանաչվելու դեպքում նա պարտավորվելու է վճարել ներկայացրած գնային առաջարկի չափով որակավորման ապահովում: Այս դրույթն առաջացրել է լուրջ դժգոհություններ ընկերությունների շրջանում և արդեն հանգեցրել է նրանցից շատերի կողմից գնման գործընթացներին մասնակցելուց հրաժարվելուն:

Առաջարկություն

Նախագծի Հոդված 18-ով (որով առաջարկվում է Գնումների մասին ՀՀ օրենքի 35-ը շարադրել նոր խմբագրությամբ) սահմանել, որ որակավորման ապահովումը չի կարող գերազանցել գնային առաջարկի 30 տոկոսը: